

ЦЕНТР
ГРОМАДСЬКОГО
ЗДОРОВ'Я

ТИЖНЕВИЙ ЗВІТ ПРО РИЗИКИ ДЛЯ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я

46 ТИЖДЕНЬ 2023 РОКУ
(13–19 ЛИСТОПАДА)

КЛЮЧОВІ РИЗИКИ

Воєнний стан, функціональна підсистема медичного захисту

Із 24 лютого 2022 року в країні Указом Президента від 24.02.2022 № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», затвердженого Законом України від 24.02.2022 № 2102, запроваджено воєнний стан, дію якого продовжено Указами Президента від 14.03.2022 № 133 (затверджено Законом України від 15.03.2022 № 2119-IX), від 18.04.2022 № 259/2022 (затверджено Законом України від 21.04.2022 № 2212-IX), від 17.05.2022 № 341/2022 (затверджено Законом України від 22.05.2022 № 2263-IX), від 12.08.2022 № 573/2022 (затверджено Законом України від 15.08.2022 № 2500-IX), від 07.11.2022 № 757/2022 (затверджено Законом України від 08.11.2022 № 8189-IX), від 06.02.2023 № 58/2023 (затверджено Законом України від 07.02.2023 № 2916-IX), від 01.05.2023 № 254/2023 (затверджено Законом України від 02.05.2023 № 9259-IX), від 26.07.2023 № 451/2023 (затверджено Законом України від 27.07.2023 № 9532-IX) та від 06.11.2023 № 734/2023 (затверджено Законом України від 08.11.2023 № 3429-IX) — із 16 листопада 2023 року на 90 діб.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24.02.2022 № 179-р єдину державну систему цивільного захисту приведено у готовність до виконання завдань за призначенням в умовах воєнного стану та розпочато впровадження Плану цивільного захисту України на особливий період.

МОЗ та НСЗУ продовжують фактичний і автоматичний моніторинг медичних закладів, які надають перинатальну та неонатальну допомогу і контрактуються з НСЗУ у рамках трьох пакетів: «Стаціонарна медична допомога без проведення хірургічних операцій», «Медична допомога при пологах» та «Медична допомога новонародженим у складних неонатальних випадках». Кожен з них гарантує безоплатні послуги для пацієнта: <https://moz.gov.ua/article/news/viktor-ljashko-ditina-jaka-narodilasja-z-vagoju-ponad-1-kg--absolutno-tochno-mae-vizhiti-dlja-cogo-v-likarnjah-stvoreni-vsi-umovi>.

Доступ до медичної допомоги людей, що проживають на деокупованих та прифронтових областях, — один із пріоритетних напрямів роботи МОЗ. Україна має всебічну підтримку міжнародних партнерів, що дає змогу працювати над покращенням доступу до медичної допомоги вже зараз: <https://moz.gov.ua/article/news/moz-razom-iz-partnerami-prodovzhujut-pracjuvati-nad-pokraschennjam-dostupu-do-medichnoi-dopomogi-na-deokupovanih-ta-prifrontovih-teritorijah>.

14–15 листопада 2023 року у межах Україно-швейцарського проєкту «Діємо для здоров'я» разом з МОЗ та ЦГЗ проведено Національний форум з неінфекційних захворювань (НІЗ). Перший день форуму було присвячено профілактиці НІЗ на різних рівнях, другий день — ранньому виявленню НІЗ і допомозі людям, які живуть із цими захворюваннями: <https://www.actforhealth.in.ua/>.

ВООЗ офіційно запустила кампанію «Припиніть брехати». Ця ініціатива закликає покласти край впливу тютюнової індустрії на політику і захистити молодь. Представники тютюнової промисловості завжди брехали громадськості й раніше навіть наполягали на тому, що куріння не пов'язане з раком легень. За даними ВООЗ, тютюн спричиняє 25% усіх випадків раку та вбиває понад 8 мільйонів людей щороку: <https://www.phc.org.ua/news/vooz-ogolosila-pro-pochatok-antityutyunovoi-kampanii-pripinit-brekhati>.

Кір (гостра вірусна інфекція)

Спалахи кору — циклічні та повторюються приблизно раз на п'ять років, і зараз ризик спалаху оцінюють як високий. Востаннє спалах кору в Україні був у 2017–2019 роках. Тоді померла 41 людина (зокрема 25 дітей). Причина — низький рівень охоплення щепленнями. Для запобігання спалаху кору в Україні у липні 2023 року розпочато кампанію «надолужувальної» вакцинації проти кору. На 28 жовтня 2023 року максимальне охоплення щепленнями зареєстровано у Дніпропетровській, Одеській, Тернопільській, Харківській областях. Мінімальне — у Полтавській та Сумській областях.

За дев'ять місяців 2023 року в Україні захворіло вчетверо більше людей, ніж за минулий рік. В 11 із 25 регіонів зареєстровано 46 випадків кору, зокрема 24 — у дітей (58,5%). Крім спорадичних випадків, зареєстровано п'ять спалахів кору: у Львівській (2), Тернопільській (2) та Рівненській (1) областях.

Згідно з Національним календарем профілактичних щеплень, в Україні у 12 місяців дитині роблять перше щеплення від кору, а в 6 років — ревакцинацію. Якщо дитина пропустила перше чи друге щеплення, їх потрібно надолужити. Після контакту з хворим на кір людина має отримати вакцину від цієї недуги протягом 72 годин.

Інформацію про пункти щеплень, їхні адреси та графік роботи або телефони регіональних координаторів можна отримати, зателефонувавши до контакт-центру МОЗ за номером 0 800 60 20 19: <https://www.phc.org.ua/news/u-mezhakh-kampanii-z-nazdoganyayuchoi-vakcinacii-proti-koru-vakcinovano-ponad-153-tisyachi>.

Стаття 15 Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб» регламентує, що невакциновані діти не можуть відвідувати виховні, навчальні, оздоровчі та інші дитячі заклади, за винятком тих осіб, які мають медичні протипоказання до вакцинації. Обмеження на відвідування дитячих закладів необхідні для гарантування безпечного середовища у школах чи дитсадках з огляду на високий ризик спалаху кору в Україні: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1645-14>.

Сезонний грип та гострі респіраторні вірусні інфекції (ГРВІ), зокрема COVID-19 (ГРХ, спричинена SARS-CoV-2)

За підсумками 15-го засідання Комітету ВООЗ із Міжнародних медико-санітарних правил (2005), що відбулося 4 травня 2023 року, пандемія COVID-19 більше не є надзвичайною ситуацією міжнародного значення для громадського здоров'я.

Станом на ранок 20 листопада 2023 року у світі було зареєстровано **772 011 164** випадки захворювання на COVID-19 (більше 109,36 млн — у США та понад 45 млн — в Індії), зокрема **6 979 786** летальних. На території Європи зафіксовано 276 897 108 підтверджених випадків інфекції: лідирують Франція — 40 138 560 (померли 167 642), Німеччина — 38 608 185 (177 637), Італія — 26 284 403 (192 717).

Із 2 жовтня 2023 року в Україні розпочався епідемічний сезон 2023/2024 з ГРВІ: більшає хворих на гострі респіраторні вірусні інфекції, традиційні для осінньо-зимового періоду. Станом на 19 листопада зареєстровано 983 372 осіб, що на 35,9% більше аналогічного періоду сезону 2022–2023 років. Частка дітей серед захворілих осіб становить 56,4%. Не зареєстровано жодного летального випадку внаслідок грипу.

Також зафіксовано 58 045 випадків захворювання на COVID-19 (5,9% від загальної кількості зареєстрованих випадків ГРВІ). Новий коронавірус забрав життя 242 українців, серед яких — одна дитина до 4 років.

Основою захисту від тяжкого перебігу COVID-19 і грипу є вакцинація. Вакцини проти COVID-19 залишаються безоплатними для кожного українця, проти грипу — можна купити в аптеці, корейського чи французького виробництва. Зробити щеплення можна в пунктах вакцинації чи в амбулаторії, записавшись у свого сімейного лікаря.

На період воєнного стану пацієнти із симптомами COVID-19, грипу або ГРВІ можуть відкрити лікарняний дистанційно, як це було під час пандемії: <https://www.phc.org.ua/news/v-ukraini-pacienti-iz-simptomami-covid-19-ta-gripu-mozhut-vidkriti-likarnyany-distanciyno>.

Зараз відповідно до класифікації ВООЗ до категорії «варте уваги» (VOI) віднесено три підлінії Omicron: ХВВ.1.5, ХВВ.1.16 та EG.5 («Еріс»). Крім того, ВООЗ уважно стежить за шістьма підлініями Omicron (VUM): BA.2.86 («Пірола»), DV.7, ХВВ, ХВВ.1.9.1, ХВВ.1.9.2 і ХВВ.2.3.

В Україні за результатами секвенування цього тижня підтверджено мутації варіанту Omicron у 74 зразках із 8 областей: Хмельницької (13), Львівської (12), Київської (11), Сумської (10), Черкаської (8), Чернігівської (8), Рівненської (6) та Чернівецької (6).

Найпоширеніші мутації варіанту Omicron — ХВВ (та його різновиди ХВВ.1.16, ХВВ.1.42, ХВВ.1.5, ХВВ.1.9, ХВВ.2.3), НК.3, GE.1, EG.5.

Крім того, минулого тижня за допомогою секвенування фахівці референс-лабораторії ЦГЗ виявили мутації варіанту Omicron коронавірусу SARS-CoV-2 у стічних водах у Рівненській (6 зразків), Чернігівській (10), Чернівецькій (10) та Київській областях (6). Йдеться про мутації ХВВ (найбільш поширена підлінія), EG.5, FL.1.5, FG.2: <https://www.phc.org.ua/news/yaki-mutacii-variantu-omikron-virusu-sars-cov-2-cirkulyuyut-v-ukraini-rezultati-sekvenuvannya>.

Радіаційний (гамма) фон

На ранок 20.11.2023 радіаційні показники були в межах природного фону, характерних для зазначених територій.

Через злочинні дії рашистів на енергоблоці № 5 Запорізької АЕС продовжується витік реагентів з першого контуру в другий. Через некомпетентність російського персоналу, зокрема начальника зміни хімічного цеху, котрий втратив контроль за насиченням фільтрів спецводоочищення, вода першого контуру з розчином борної кислоти потрапляє в деаератор машзалу, а звідти — знову на всі парогенератори. Через порушення ліцензійних умов окупантами на Запорізькій АЕС сталася вже низка аварійних ситуацій, «найсвіжіша» з яких — 14 листопада 2023 року. Через некомпетентність російських загарбників і працівників держкорпорації рф «Росатом» стався частковий блекаут. Відбулося знеструмлення на шостому енергоблоці ЗАЕС, у результаті чого запустилися дизель-генератори і системи безпеки, які працювали 90 хвилин: <https://energoatom.com.ua/o-1711231.html>.

Міжнародні партнери України зацікавлені в інвестиціях у відновлення української енергетичної інфраструктури та участі у проектах з упровадження в Україні сучасніших технологій в енергетичній галузі у майбутньому. Про відповідні наміри заявили учасники міжнародної конференції «Енергія для відновлення України» (Energy for the recovery of Ukraine), яка відбулася у Варшаві під патронатом Міненерго України: <https://www.kmu.gov.ua/news/providni-svitovi-enerhetychni-kompanii-hotovi-investuvaty-u-vidnovlennia-ukrainskoho-enerhosektoru>.

15–16 листопада 2023 року одна з вітчизняних АЕС спільно з дирекцією ДП «НАЕК «Енергоатом» та відокремленими підрозділами компанії провели загальностанційне протиаварійне тренування. За перебігом тренувань спостерігали й представники спеціальної моніторингової місії МАГАТЕ, які перебувають на станції. Експерти місії подякували за надану їм можливість, відзначивши надзвичайну фаховість атомників НАЕК і злагоджену роботу всіх учасників заходу: <https://energoatom.com.ua/o-1811231.html>.

Докладніше про COVID-19 — у розділі «Повідомлення ММСП» і на вебсайті ВООЗ: <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019>; про зміни у законодавстві України внаслідок воєнного стану — у розділі «Сигнальні показники».

СПАЛАХИ ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ

За звітний тиждень в Україні було зареєстровано 2 спалахи гострих кишкових інфекцій.

Інфекційна хвороба	Кількість спалахів	Область/місто	Кількість постраждалих	Ймовірна причина
ГКІ	2	Київська область, м. Бровари	8	За даними епідрозслідування, захворіли 8 людей, дорослі, всі лікувалися в одному відділенні лікарні у м. Бровари Київської області. Лабораторно обстежено 37 контактних і декретованих осіб. Діагноз підтверджено лабораторно у 6 хворих. Епідрозслідування і лабораторні дослідження тривають.
		Рівненська область, м. Рівне	5	За даними епідрозслідування, захворіли 5 людей, зокрема 1 дитина, усі відвідували один заклад громадського харчування у м. Рівне. Постраждалі замовляли у закладі суші. Епідрозслідування і лабораторні дослідження тривають.

ЗАХВОРЮВАНІСТЬ НА ГРИП ТА ГРВІ В УКРАЇНІ

- Інтенсивний показник захворюваності* на ГРВІ, включно із COVID-19, становить 406,9 на 100 000 населення, що на 15,8% менше епідемічного порога, розрахованого для України, і на 2,6% менше аналогічного показника минулого тижня.
- Зареєстровано 165 пацієнтів, клінічний стан яких підлягає визначенню випадку грипоподібного захворювання (ГПЗ), інтенсивний показник — 258,2 на 100 000 населення, та 107 пацієнтів, клінічний стан яких підлягає визначенню випадку тяжкої гострої респіраторної інфекції (ТГРІ), пропорційний внесок ТГРІ до показника госпіталізації з усіх причин становить 2,1%.
- У системі дозорного епіднагляду зареєстровано циркуляцію вірусів грипу типу А. Серед інших позитивних результатів були визначені віруси SARS-CoV-2, парагрипу, RS-віруси.
- Летальних випадків унаслідок грипу не зареєстровано. Натомість у системі рутинного епіднагляду зафіксовано 37 летальних випадків серед осіб із позитивними результатами тестування на визначення антигена SARS-CoV-2. У минулому сезоні від ускладнень грипу померли 23 людини, що підтверджено методом ПЛР.
- За тиждень проти грипу вакцинувалися 15 129 людей, а з початку епідемічного сезону — 82 427.

* Значення інтенсивного показника захворюваності розраховують на основі кількості всіх зареєстрованих випадків ГРВІ (грип, аденовірус, риновірус, парагрип, COVID-19 та інші).

Докладніше про захворюваність на грип та ГРВІ в Україні: <https://www.phc.org.ua/kontrol-zakhvoryuvan/inshi-infekciyni-zakhvoryuvannya/zakhvoryuvanist-na-grip-ta-grvi-v-ukraini>.

ІНШІ СИТУАЦІЇ

За звітний тиждень було зареєстровано осередки **ботулізму, отруєння дикорослими грибами і чадним газом**.

- 1 осередок **ботулізму** у Черкаській області, внаслідок якого постраждав 1 дорослий (ймовірна причина — засолена риба (карась) з ікрою домашнього виробництва). Протиботулінічну сироватку введено.

- 12 осередків **отруєння дикорослими грибами**, внаслідок яких постраждали 12 осіб, зокрема 1 дорослий помер:

- Хмельницька обл. — 1, постраждав 1 дорослий (ймовірна причина — піддубники);
- Житомирська обл. — 1, постраждав 1 дорослий (ймовірна причина — мухомори);
- Дніпропетровська обл. — 2, постраждали 2 дорослих (ймовірна причина — мухомори);
- Чернігівська обл. — 1, постраждав 1 дорослий (ймовірна причина — гриби польські);
- Рівненська обл. — 3, постраждали 3 дорослих (ймовірна причина — синяки, зонтики, невідомі дикорослі гриби, масляки, мухомори);
- Львівська обл. — 1, помер 1 дорослий (ймовірна причина — зонтики);
- Вінницька обл. — 2, постраждали 2 дорослих (ймовірна причина — невідомі дикорослі гриби, масляки);
- Черкаська обл. — 1, постраждала 1 дитина (ймовірна причина — гриби польські).

- За результатами розгляду інтернет-повідомлень зареєстровано випадки **отруєння чадним газом** у Дніпропетровській (загинули 5 дорослих), Житомирській (загинула 1 дитина), Львівській (постраждали 3 дорослих), Харківській (постраждали 3 дорослих), Закарпатській (постраждали 4 дорослих та 1 дитина, зокрема 2 дорослих загинули) областях.

СИГНАЛЬНІ ПОКАЗНИКИ

Воєнний стан, функціональна підсистема медичного захисту

Із 24 лютого 2022 року в країні Указом Президента від 24.02.2022 № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», затвердженого Законом України від 24.02.2022 № 2102, запроваджено воєнний стан, дію якого продовжено Указами Президента від 14.03.2022 № 133 (затверджено Законом України від 15.03.2022 № 2119-IX), від 18.04.2022 № 259/2022 (затверджено Законом України від 21.04.2022 № 2212-IX), від 17.05.2022 № 341/2022 (затверджено Законом України від 22.05.2022 № 2263-IX), від 12.08.2022 № 573/2022 (затверджено Законом України від 15.08.2022 № 2500-IX), від 07.11.2022 № 757/2022 (затверджено Законом України від 08.11.2022 № 8189-IX), від 06.02.2023 № 58/2023 (затверджено Законом України від 07.02.2023 № 2916-IX), від 01.05.2023 № 254/2023 (затверджено Законом України від 02.05.2023 № 9259-IX), від 26.07.2023 № 451/2023 (затверджено Законом України від 27.07.2023 № 9532-IX) та від 06.11.2023 № 734/2023 (затверджено Законом України від 08.11.2023 № 3429-IX) — із 16 листопада 2023 року на 90 діб.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24.02.2022 № 179-р єдину державну систему цивільного захисту приведено у готовність до виконання завдань за призначенням в умовах воєнного стану та розпочато впровадження Плану цивільного захисту України на особливий період.

МОЗ та НСЗУ продовжують фактичний і автоматичний моніторинг медичних закладів, які надають перинатальну та неонатальну допомогу і контракуються з НСЗУ у рамках трьох пакетів: «Стаціонарна медична допомога без проведення хірургічних операцій», «Медична допомога при пологах» та «Медична допомога новонародженим у складних неонатальних випадках». Кожен з них гарантує безоплатні послуги для пацієнта: <https://moz.gov.ua/article/news/viktor-ljashko-ditina-jaka-narodilasja-z-vagoju-ponad-1-kg--absolutno-tochno-mae-vizhiti-dlja-cogo-v-likarnjah-stvoreni-vsi-umovi>.

Доступ до медичної допомоги людей, що проживають на деокупованих та прифронтових областях, — один із пріоритетних напрямів роботи МОЗ. Україна має всебічну підтримку міжнародних партнерів, що дає змогу працювати над покращенням доступу до медичної допомоги вже зараз: <https://moz.gov.ua/article/news/moz-razom-iz-partnerami-prodovzhujut-pracjuvati-nad-pokraschennjam-dostupu-do-medichnoi-dopomogi-na-deokupovanih-ta-prifrontovih-teritorijah->.

Перелік наказів, ухвалених під час воєнного стану: <https://moz.gov.ua/informacija-dlja-medikiv>.

- Наказом МОЗ від 06.12.2022 № 2213 затверджено Положення про функціональну підсистему забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення єдиної державної системи цивільного захисту: https://ips.ligazakon.net/document/view/re38937?an=123&ed=2022_12_06.

- Наказом МОЗ від 03.01.2023 № 11 затверджено Розподіл обов'язків між міністром охорони здоров'я України, першим заступником міністра, заступниками міністра та державним секретарем міністерства і Порядок взаємозаміщення міністра та заступників міністра на час їхньої тимчасової відсутності: https://moz.gov.ua/uploads/8/42843-dn_11_03012023_dod1.pdf.

- Наказом МОЗ від 11.01.2023 № 53 визначено структурний підрозділ МОЗ України, який забезпечує реалізацію пріоритетних напрямів інформатизації галузевої інформаційно-комунікаційної системи МОЗ України «HealthNet»: https://moz.gov.ua/uploads/8/42964-dn_53_11012023.pdf.

- Наказом МОЗ України від 25.01.2023 № 138 затверджено зміни до Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників. Випуск 78 «Охорона здоров'я»: https://moz.gov.ua/uploads/8/43308-dn_138_25012023.pdf.

- Наказом МОЗ України від 26.01.2023 № 149 утворено Робочу групу з питань розробки Порядку проведення оцінки ризиків для здоров'я та санітарно-епідемічного благополуччя населення та проведення за результатами такої оцінки відповідних профілактичних, обстежувальних, консультаційних та інших заходів: https://moz.gov.ua/uploads/8/43347-dn_149_26012023.pdf.

- Наказом МОЗ України від 01.02.2023 № 194 затверджено Положення про Департамент громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України: https://moz.gov.ua/uploads/8/43476-dn_194_01022023_dod.pdf.
  - Наказом Міністерство охорони здоров'я України від 07.02.2023 № 235 затверджено Склад і Положення про Робочу групу МОЗ України з питань бронювання військовозобов'язаних на період мобілізації та на воєнний час для потреб галузі охорони здоров'я: https://moz.gov.ua/uploads/8/43652-dn_235_07022023.pdf.
  - Наказом Міністерства охорони здоров'я України від 21.02.2023 № 354 затверджено Санітарно-протиепідемічні вимоги до новозбудованих, реставрованих і реконструйованих закладів охорони здоров'я та Зміни до деяких нормативно-правових актів Міністерства охорони здоров'я: https://ips.ligazakon.net/document/view/re39618?an=1&ed=2023_02_21.
  - Наказом Міністерства охорони здоров'я від 22.02.2023 № 364 утворено Робочу групу з питань розробки проєкту змін до Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб»: https://moz.gov.ua/uploads/8/44153-dn_364_22022023.pdf.
  - Наказом МОЗ України від 31.05.2023 № 995 затверджено Примірний табель матеріально-технічного оснащення стаціонарних реабілітаційних відділень, підрозділів закладів охорони здоров'я, які надають реабілітаційну допомогу дорослим у післягострому реабілітаційному періоді: https://moz.gov.ua/uploads/9/46794-dn_995_31052023.pdf.
  - Наказом МОЗ України від 02.06.2023 № 1005 затверджено розподіл функціональних ліжок для потреб охорони здоров'я: https://moz.gov.ua/uploads/9/46894-dn_1005_02062023.pdf.
  - Наказом МОЗ України від 21.07.2023 № 1332 утворено та затверджено склад Національної технічної групи експертів з питань імунoproфілактики: https://moz.gov.ua/uploads/9/48183-dn_1332_21072023.pdf.
  - Наказом МОЗ України від 24.07.2023 № 1345 затверджено заходи щодо реалізації і моніторингу Міністерством охорони здоров'я України застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій) до фізичних та юридичних осіб: https://moz.gov.ua/uploads/9/48231-dn_1345_24072023.pdf.
  - Наказом МОЗ України від 04.08.2023 № 1400 внесено зміни до Складу Національної технічної групи експертів з питань імунoproфілактики: https://moz.gov.ua/uploads/9/48506-dn_1400_04082023.pdf.
  - Наказом МОЗ України від 18.09.2023 № 1645 затверджено Антикорупційну програму Міністерства охорони здоров'я України на 2023–2024 роки: https://moz.gov.ua/uploads/9/49766-dn_1645_18092023.pdf.
  - Наказом МОЗ від 27.09.2023 № 1700 затвердило позицію НТГЕІ щодо визначення пріоритетних груп для вакцинації проти COVID-19 та отримання бустерних доз вакцини проти COVID19 у 2023–2024 роках: https://moz.gov.ua/uploads/10/50040-dn_1700_27092023.pdf.
- Офіційна інформація щодо заходів цивільного захисту та проти коронавірусної хвороби в Україні: <https://moz.gov.ua/novini>, <https://www.phc.org.ua>.

ПОВІДОМЛЕННЯ ММСП

Отримано повідомлення з інформаційного сайту ВООЗ щодо подій для національних координаторів з питань ММСП (WHO Event Information Site for IHR National Focal Points).

1 ВООЗ про підтверджені випадки захворювання, спричиненого новим коронавірусом SARS-CoV-2, у світі, станом на ранок 20 листопада 2023 року. Пандемія COVID-19 більше не є надзвичайною ситуацією міжнародного значення для громадського здоров'я

За підсумками 15-го засідання Комітету ВООЗ із Міжнародних медико-санітарних правил (2005), що відбулося 4 травня 2023 року, пандемія COVID-19 більше не є надзвичайною ситуацією міжнародного значення для громадського здоров'я: [https://www.who.int/news/item/05-05-2023-statement-on-the-fifteenth-meeting-of-the-international-health-regulations-\(2005\)-emergency-committee-regarding-the-coronavirus-disease-\(covid-19\)-pandemic](https://www.who.int/news/item/05-05-2023-statement-on-the-fifteenth-meeting-of-the-international-health-regulations-(2005)-emergency-committee-regarding-the-coronavirus-disease-(covid-19)-pandemic).

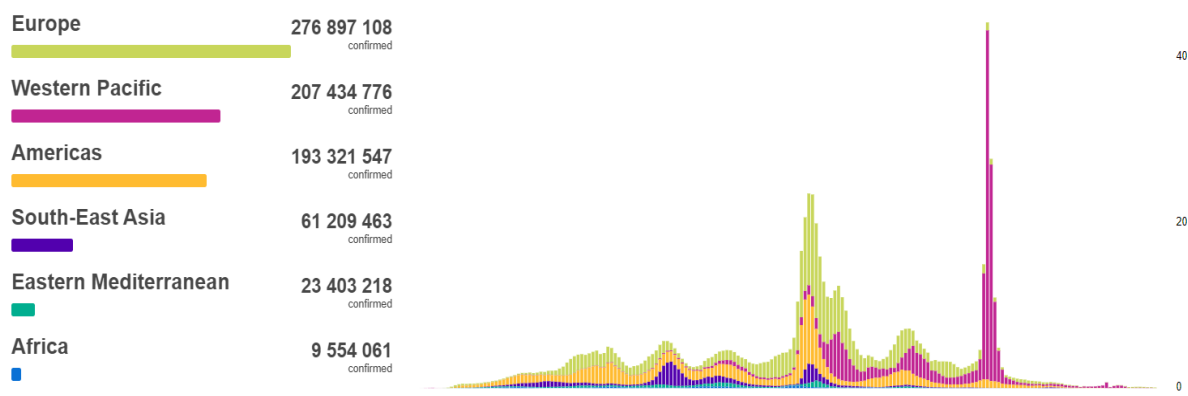
Із 36 тижня 2023 року для чіткішого уявлення тенденцій пандемії COVID-19 ВООЗ аналізуватиме кількість нових та летальних випадків захворювання **1 раз на 4 тижні**. Наступне оновлення даних буде опубліковано **24.11.2023**.

За моніторинговий період про нові випадки COVID-19 повідомили тільки 39,7% (93 із 234) країн, а про випадки смерті від наслідків захворювання — 16,2% (38 із 234), тому статистичні дані не відображають фактичної кількості зареєстрованих або летальних випадків: <https://covid19.who.int/table>.

Загалом кількість нових випадків захворювання і смертей від наслідків COVID-19 зменшилася (на 42% і 43% відповідно) порівняно з попереднім моніторинговим періодом. Про значне зменшення кількості нових випадків захворювання повідомили країни Америки, Західної частини Тихого океану та Африки (на 83%, 76% та 67% відповідно), але їх істотно побільшало у країнах Південно-Східної Азії та Європи (на 14% і 10%).

Порівняно з попереднім моніторинговим періодом про зменшення кількості смертей від наслідків COVID-19 повідомили країни Америки, Африки та Європи (на 68%, 50% і 45% відповідно), але їх побільшало у країнах Південно-Східної Азії та Східного Середземномор'я (на 978%, ретроспективне коригування для Індії, та 55% відповідно).

Станом на **20 листопада 2023 року** за даними ВООЗ у світі було зафіксовано **772 011 164** лабораторно підтверджені випадки COVID-19, зокрема **6 979 786** летальних. Найбільше випадків захворювання підтверджено у США — 109 356 131 (померли 1 182 274), Індії — 45 001 536 (533 295), Франції — 40 138 560 (167 642), Німеччині — 38 608 185 (177 637), Бразилії — 38 022 277 (707 286).

Кількість підтверджених випадків COVID-19 за датою звіту і регіонами ВООЗ, на 20.11.2023

Станом на 20.11.2023 варіант Omicron домінує в усьому світі. Глобальний ризик, пов'язаний з Omicron, у контексті пандемії COVID-19 визначено як **високий**.

До категорії «варте уваги» (VOI) віднесено три підлінії Omicron: ХВВ.1.5, ХВВ.1.16 та EG.5.

Різновид Omicron EG.5 домінує в усьому світі, загалом його зареєстровано у 87 країнах. Поширеність ХВВ.1.5 і ХВВ.1.16 у світі зменшується: ХВВ.1.5 зареєстровано у 127 країнах, ХВВ.1.16 — у 116.

ВООЗ уважно стежить за шістьма підлініями Omicron (VUM): BA.2.86, DV.7, ХВВ, ХВВ.1.9.1, ХВВ.1.9.2 і ХВВ.2.3. Перелік VUM відкориговано 23 жовтня 2023 року.

Класифікацію варіантів SARS-CoV-2 коригують для відображення безперервної еволюції вірусу та його характеристик на основі ризиків для громадського здоров'я. Критерії класифікації варіантів/різновидів підліній і актуальні списки VOC, VOI та VUM: <https://www.who.int/en/activities/tracking-SARS-CoV-2-variants/>.

Оцінка ВООЗ

За підсумками 15-го засідання Комітету ВООЗ із Міжнародних медико-санітарних правил (2005), що відбувся 4 травня 2023 року, пандемія COVID-19 більше не є надзвичайною ситуацією міжнародного значення для громадського здоров'я. Члени Комітету підкреслили світову тенденцію до зниження рівнів смертності від COVID-19, зменшення загальної кількості госпіталізацій, пов'язаних із COVID-19, а також високий рівень імунітету населення до SARS-CoV-2.

Також було оголошено про публікацію ВООЗ Стратегічного плану готовності та реагування на COVID-19 на 2023–2025 роки: <https://www.who.int/publications/i/item/WHO-WHE-SPP-2023.1>.

Оновлення інформації про «варіанти, варти уваги» (VOI) та «варіанти, що спричиняють занепокоєння на глобальному рівні» (VOC) — у Щотижневому епідеміологічному звіті ВООЗ: <https://www.who.int/publications/m/item/covid-19-epidemiological-update---27-october-2023>.

Оновлені вимоги від 25 серпня 2023 року щодо звітування про дані епіднагляду за COVID-19 відповідно до Міжнародних медико-санітарних правил (IHR 2005): додаток до тимчасових рекомендацій щодо епіднагляду за COVID-19: <https://apps.who.int/iris/handle/10665/372582>. Важливо, що окремі регіональні бюро ВООЗ можуть мати додаткові вимоги до звітності, які не відображені в оновлених рекомендаціях.

Крім того, країнам рекомендовано посилити інтегрований епіднагляд та контролювати відносну спільну циркуляцію вірусів грипу та SARS-CoV-2. Тимчасові настанови щодо інтеграції дозорного епіднагляду за SARS-CoV-2 і грипом: <https://www.who.int/publications/i/item/who-2019-ncov-integrated-sentinel-surveillance-2022.1>.

Усі технічні консультації щодо спалаху COVID-19 — на вебсайті ВООЗ: <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019>.

2

Додаткові заходи в секторі громадського здоров'я у зв'язку зі спалахом нової коронавірусної інфекції (COVID-19) у світі, станом на 20 листопада 2023 року

Відповідно до ст. 43 Міжнародних медико-санітарних правил (International Health Regulations — IHR) у разі впровадження (зادля охорони громадського здоров'я) державами-учасницями додаткових заходів, які значно заважають міжнародним перевезенням (відмова у в'їзді або виїзді міжнародних пасажирів, багажу, вантажів, контейнерів, транспортних засобів, товарів або затримка їх більш ніж на 24 години), вони зобов'язані подати ВООЗ обґрунтування протягом 48 годин після початку реалізації таких заходів.

В Україні, через завершення карантинних обмежень, використання і наявність сертифіката не обов'язкові. Однак перед закордонною поїздкою необхідно заздалегідь дізнатися правила в'їзду в країну — кожна держава ухвалює самостійні рішення про запровадження карантинних обмежень щодо різних інфекційних недуг. Інтерактивна онлайн-мапа для перевірки актуального режиму в'їзду і транзиту для громадян України у різних країнах світу: <https://tripadvisor.mfa.gov.ua>.

3

Оновлення про спалах інфекції, спричиненої вірусом віспи мавп (тroph), у людини. Спалах трох більше не є надзвичайною ситуацією міжнародного значення для громадського здоров'я

Враховуючи значне зменшення глобального поширення трох та успіхи, досягнуті в боротьбі зі спалахом у багатьох країнах, Комітет ВООЗ із ММСП (2005) 10 травня 2023 року на 5-му засіданні визначив, що спалах трох більше не є надзвичайною ситуацією міжнародного значення для громадського здоров'я.

Наразі частота повідомлень про випадки трох до ВООЗ істотно зменшилася, тому організація переходить на щомісячне звітування про кількість нових і летальних випадків захворювання. Наступне оновлення даних буде опубліковано **20.11.2023**: https://worldhealthorg.shinyapps.io/mpx_global/.

7 травня 2022 року Міністерство охорони здоров'я Великої Британії повідомило ВООЗ про перший підтверджений випадок трох у громадянина Великої Британії, який подорожував до Нігерії з кінця квітня до початку травня 2022 року (відвідував друзів та родичів у м. Лагос і штаті Дельта). Діагноз лабораторно підтверджено методом ПЛР 6 травня 2022 року Агентством охорони здоров'я Великої Британії (UKHSA). Підтвердження одного випадку трох у країні вважають спалахом.

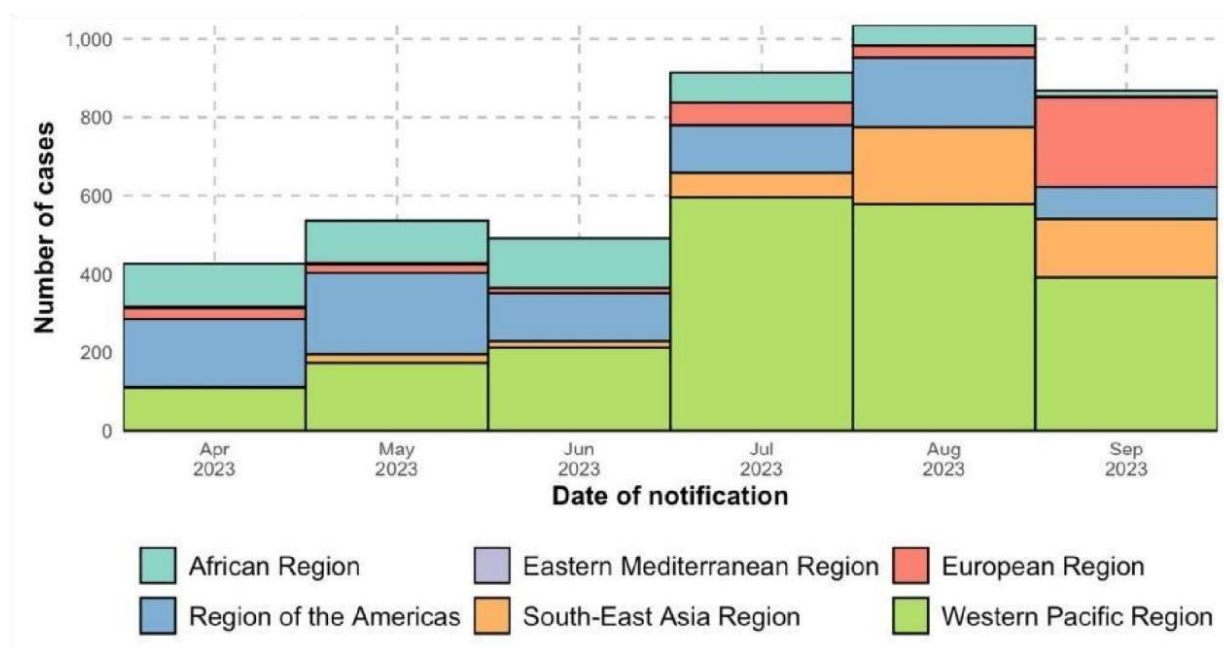
ВООЗ прибрала відмінність між ендемічними та неендемічними країнами. 28 листопада 2022 року ВООЗ рекомендувала використовувати назву «тroph» для інфекції, спричиненої вірусом віспи мавп: <https://www.who.int/news/item/28-11-2022-who-recommends-new-name-for-monkeypox-disease>.

Із 1 січня 2022 року ВООЗ повідомлено про 91 123 підтверджені та 157 летальних випадків трох у людей зі 115 країн і територій у шести регіонах ВООЗ (Африка, Америка, Східне Середземномор'я, Південно-Східна Азія, Європа та Західна частина Тихого океану): Австралія (156), Австрія (330), Андорра (4), Аргентина (1 130; 2 летальні), Аруба (3), Багами (3), Барбадос (1), Бахрейн (2), Бельгія (795; 2 летальні), Бенін (3), Бермудські Острови (1), Болгарія (6), Болівія (265), Боснія і Герцеговина (9), Бразилія (10 967; 16 летальних), Велика Британія (3 805), Венесуела (12), В'єтнам (4), Гана (127; 4 летальні), Гаяна (2), Гваделупа (1), Гватемала (405; 1 летальний), Гібралтар (6), Гондурас (44), Гренландія (2), Греція (88), Грузія (2), Гуам (1), Данія (198), Демократична Республіка Конго (889; 2 летальні), Домініканська Республіка (52), Еквадор (557; 3 летальні), Естонія (11), Єгипет (3), Ізраїль (263), Індія (27; 1 летальний), Індонезія (1), Іран (1), Ірландія (239), Ісландія (17), Іспанія (7 611; 3 летальні), Італія (963), Йорданія (1), Камерун (44; 3 летальні), Канада (1 496), Катар (5), Китай (1 794), Кіпр (5), Колумбія (4 090), Коста-Рика (225), Куба (8; 1 летальний), Кюрасао (3), Лаос (1), Латвія (6), Литва (5), Ліберія (13), Ліван (27), Люксембург (59), Малайзія (2), Мальта (34), Марокко (3), Мартиніка (7), Мексика (4 062; 30 летальних), Мозамбік (1; 1 летальний), Молдова (2), Монако (3), Нігерія (843; 9 летальних), Нідерланди (1 274), Німеччина (3 708), Непал (1), Нова Зеландія (42), Нова Каледонія (1), Норвегія (101), ОАЕ (16), Пакистан (7), Панама (237; 1 летальний), Парагвай (126), Перу (3 812; 20 летальних), Південна Корея (141), Південно-Африканська Республіка (5), Польща (217), Португалія (1 091; 1 летальний), Пуерто-Рико (211), Республіка Конго (18), росія (2), Румунія (47), Сальвадор (104), Сан-Марино (1), Саудівська Аравія (8), Сен-Мартен (1), Сербія (40), Сінгапур (31), Словаччина (14),

Словенія (47), США (30 636; 50 летальних), Судан (19; 1 летальний), Таїланд (460; 1 летальний), Тринідад і Тобаго (3), Туреччина (12), Угорщина (80), Україна (5), Уругвай (19), Філіппіни (5), Фінляндія (42), Франція (4 158), Хорватія (33), Центральнаафриканська Республіка (30; 1 летальний), Чехія (71; 1 летальний), Чилі (1 445; 3 летальні), Чорногорія (2), Швейцарія (559), Швеція (264), Шрі-Ланка (4), Ямайка (21), Японія (206).

Більшість випадків за останні чотири тижні було зареєстровано в країнах Західної частини Тихого океану (45,0%) і Європи (26,4%). За останні сім днів десять країн повідомили про збільшення щотижневої кількості випадків, максимальне зростання було зареєстровано в Португалії.

Водночас 94 (81,7%) країни не повідомляли про нові випадки за останній 21 день.

За винятком країн у Західній та Центральній Африці вірус віспи мавп продовжує вражати передусім чоловіків (96,3%), які мають статеві стосунки з чоловіками (ЧСЧ) та повідомили про нещодавній секс із новими або кількома партнерами (82,5%). У 63,7% випадків сексуальні контакти відбулися під час масових вечірок.

79,4% випадків — чоловіки віком 18–44 роки (середній вік — 34 роки), а 0,4% випадків — у віці 0–4 роки. Більшість випадків у віці 0–17 років зареєстровано в Американському регіоні (62%), зокрема в 1 випадку повідомлено про інфікування у шкільному середовищі.

Серед випадків із відомим ВІЛ-статусом 52,7% були ВІЛ-позитивними (інформація про ВІЛ-статус недоступна для більшості випадків).

Більшість підтверджених випадків має історію подорожей до країн Європи та Північної Америки, а не до Західної чи Центральної Африки, де вірус віспи мавп є ендемічним. Клінічна картина підтверджених випадків була різною. Багато випадків цього спалаху не мають класичної клінічної картини віспи мавп: https://worldhealthorg.shinyapps.io/mpx_global/.

Оцінка ВООЗ

ВООЗ не змінює оцінку ризику на глобальному рівні — помірний. На регіональному рівні ризик вважають помірним у чотирьох регіонах ВООЗ (Європа, Америка, Африка та Східне Середземномор'я). Ризик для Південно-Східної Азії та Західної частини Тихого океану низький.

Рекомендації ВООЗ

Відповідно до положень статей 16–18 та 50–53 Міжнародних медико-санітарних правил (2005), 22.08.2023 ВООЗ опублікувала такі документи:

- Постійні рекомендації щодо тпрох, видані генеральним директором Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ) згідно з Міжнародними медико-санітарними правилами (2005) (IHR): <https://cdn.who.int/media/docs/default-source/documents/ihr/mpox-standing-recommendations-08-2023.pdf>;

- Звіт Наглядової комісії про постійні рекомендації щодо тпрох: <https://www.who.int/publications/m/item/report-of-the-review-committee-regarding-standing-recommendations-for-mpox>.

Набір інструментів щодо спалаху тпрох на вебсайті ВООЗ: <https://www.who.int/emergencies/outbreak-toolkit/disease-outbreak-toolboxes/mpox-outbreak-toolbox>.

4

Про нові випадки захворювання людини на пташиний грип А(Н9N2) у Китайській Народній Республіці

7 листопада 2023 року Національна комісія охорони здоров'я Китайської Народної Республіки повідомила ВООЗ про новий випадок інфікування пташиним грипом А(Н9N2) 55-річного фермера із провінції Сичуань, Китай. Випадок виявлено під час медичного огляду.

Поява симптомів 1 жовтня 2023 року після контакту з домашньою птицею на ринку живої птиці, госпіталізовано з важкою пневмонією 5 жовтня 2023 року. Випадків серед контактних осіб не зареєстровано. Зразки для досліджень були зібрані від контактних і з навколишнього середовища, результат негативний.

Із 2015 року дотепер загалом зареєстровано 90 лабораторно підтверджених випадків інфікування людини вірусами пташиного грипу А(Н9N2), зокрема 2 летальні.

Оцінка ВООЗ

У більшості випадків інфікування людей вірусом пташиного грипу А(Н9N2) відбувається в результаті контакту із зараженою домашньою птицею чи забрудненим середовищем. Інфікування людини, як правило, призводить до легкого клінічного перебігу недуги.

Оскільки вірус продовжує виявлятися в популяціях домашньої птиці, можна очікувати нових випадків захворювання людей.

Наявні епідеміологічні та вірусологічні дані свідчать про те, що віруси А(Н9N2) не набули здатності стабільно передаватися серед людей, тому ймовірність поширення від людини до людини низька. Якщо інфіковані люди з уражених територій подорожують за кордон, ця інфекція може бути виявлена в іншій країні під час подорожі чи після прибуття.

Якщо це станеться, подальше поширення на рівні спільноти вважають малоімовірним, оскільки цей вірус не набув здатності легко передаватися серед людей.

Ця подія не змінює чинних рекомендацій ВООЗ щодо заходів охорони громадського здоров'я та епіднагляду за грипом. Необхідно ретельно розслідувати всі випадки інфікування людини пташиним грипом. Добре організовані та підготовлені системи охорони здоров'я можуть продовжувати забезпечувати рівний доступ до основних послуг під час надзвичайної ситуації і таким чином обмежувати зростання опосередкованої смертності.

Рекомендації ВООЗ

Населення має уникати контакту з навколишнім середовищем із підвищеним ризиком інфікування, як-от ринки/ферми живих тварин (зокрема птиці) чи поверхні, які можуть бути забруднені фекаліями домашніх птахів. Рекомендовано дотримуватися гігієни рук із частим миттям або використанням спиртового дезінфекційного засобу для рук.

ВООЗ не рекомендує мандрівникам жодних конкретних заходів.

ВООЗ не рекомендує застосовувати будь-які обмеження поїздок або торгівлі на підставі наявної інформації про цю подію.

Через постійну зміну природи вірусів грипу ВООЗ продовжує наголошувати на важливості глобального нагляду для виявлення вірусологічних, епідеміологічних і клінічних змін, пов'язаних з циркулюючими вірусами грипу, які можуть вплинути на здоров'я людини (або тварин), а також своєчасного обміну вірусами та інформацією для оцінювання ризику.

Про всі інфекції людини, спричинені новим підтипом вірусу грипу, слід повідомляти відповідно до Міжнародних медико-санітарних правил (ММСП, 2005). Держави-учасниці мають негайно повідомляти ВООЗ про будь-який лабораторно підтверджений випадок недавнього інфікування людини, зумовлений вірусом грипу А, який може спричинити пандемію.

Додаткова інформація: <https://www.who.int/teams/global-influenza-programme/avian-influenza>.

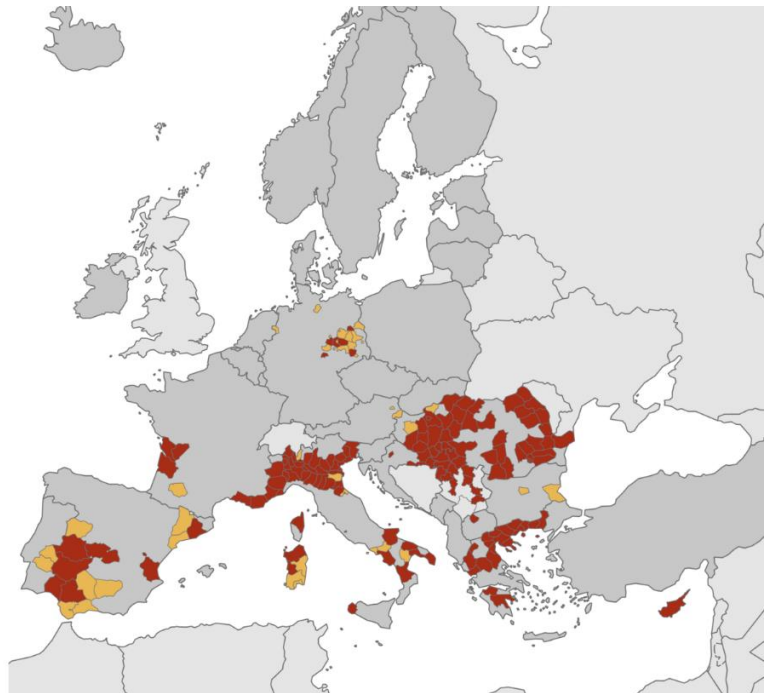
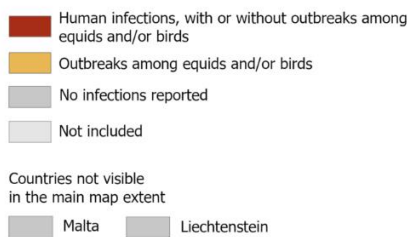
ІНФОРМАЦІЯ ЗА ДАНИМИ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ СИСТЕМИ ЕПІДЕМІОЛОГІЧНОГО НАГЛЯДУ (TESSy)

1

Оновлення інформації про випадки гарячки Західного Нілу у Європі

З початку сезону підйому захворюваності на гарячку Західного Нілу і станом на 15 листопада 2023 року держави — учасниці ЄС/ЄЕЗ повідомили про 695 випадків інфікування людини вірусом Західного Нілу, зокрема 64 летальні. Про випадки інфікування повідомили Італія (329), Греція (162, з яких 1 — із невідомим місцем інфікування), Румунія (103), Франція (38), Угорщина (29), Іспанія (17), Німеччина (6), Хорватія (6) та Кіпр (5). Про летальні випадки повідомили Італія (26), Греція (23), Румунія (12) та Іспанія (3). Країни — сусіди ЄС повідомили про 93 випадки гарячки Західного Нілу у Сербії (91, зокрема 2 летальні) та Північній Македонії (2).

Distribution of human and animal West Nile virus infections in NUTS 3 or GAUL 1 regions of the EU/EEA and neighbouring countries during 2023 season, as of 15 of November 2023

З початку сезону поширення 2023 року повідомлено про 243 спалахи гарячки Західного Нілу серед птахів: Італія (192), Іспанія (19), Німеччина (19), Болгарія (6), Угорщина (3), Франція (2), Австрія (1) та Греція (1), а також про 137 спалахів серед коней — у Франції (38), Іспанії (34), Угорщині (26), Італії (23), Німеччині (13), Австрії (1) та Португалії (2).

Оцінка ECDC

Оскільки погодні умови стали менш сприятливими для трансмісивного передавання у більшості постраждалих регіонів, інтенсивність циркуляції вірусу Західного Нілу знижена та меншатиме найближчими тижнями.

У цьому сезоні 70,9% усіх зареєстрованих автохтонних випадків припало на Італію та Грецію. Це відповідає тенденції попереднього року.

Відповідно до Директиви Комісії 2014/110/ЄС, потенційних донорів після виходу із зони ризику інфікування вірусом Західного Нілу необхідно тимчасово відсторонити на 28 днів, якщо їхній результат індивідуального тесту на нуклеїнову кислоту не є негативним.

Поширення інфекції серед людей охоплює країни ЄС/ЄЕЗ та сусідні з ЄС держави, тоді як спалахи серед коней і птахів охоплюють лише країни ЄС/ЄЕЗ.

Протягом сезону підйому захворюваності на гарячку Західного Нілу ECDC публікує мапи поширення хвороби разом із щотижневим епідеміологічним звітом: <https://www.ecdc.europa.eu/en/west-nile-fever/surveillance-and-disease-data/disease-data-ecdc>.

2

Спалах *Salmonella Strathcona* в кількох країнах

З 1 січня 2023 року по 13 листопада 2023 року було повідомлено про 149 випадків *Salmonella Strathcona* у Німеччині (47), Італії (34), Австрії (17), Чехії (13), Великій Британії (13), Франції (9), США (8), Данії (4), Фінляндії (2), Люксембурзі (1), Норвегії (1). Більшість випадків зареєстровано із серпня по жовтень 2023 року. За наявною інформацією, випадки виявлено у різних вікових групах, 68 жінок і 54 чоловіки. Інформація про історію подорожей була доступна для 19 випадків у країнах ЄС/ЄЕЗ та Великій Британії. Відомо про нещодавні подорожі до різних країн, зокрема до Хорватії (7), Італії (5), Чорногорії (5), Єгипту (1) і в 1 випадку країну не вказано. Крім того, шість опитаних випадків із США повідомили про подорожі до Європи (Іспанія, Італія, Словенія, Франція, Хорватія).

Дотепер про спалахи *S. Strathcona* повідомляло декілька країн. Спалах у Данії 2011 року був пов'язаний з уживанням томатів Datterino: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC9150450/>. У 2019 та 2020 роках фіксували спалахи в Данії та Німеччині.

За інформацією, отриманою після опитування 52 випадків у 2023 році, 32 (61,5%) випадки повідомили про вживання свіжих помідорів (будь-якого виду) до початку захворювання. Крім того, 25 (48%) випадків повідомили про споживання яєць, а 24 випадки (46%) повідомили про споживання сиру.

S. Strathcona є рідкісним серотипом у країнах ЄС/ЄЕЗ. У 2022 році в ЄС/ЄЕЗ було зареєстровано 89 випадків. Помітне збільшення було відзначено між 2018 і 2019 роками, коли зареєстрували 28 і 98 випадків відповідно.

Оцінка ECDC

Це новий сезонний спалах *S. Strathcona* (149 випадків), про який у 2023 році повідомили дев'ять країн ЄС/ЄЕЗ, Велика Британія та США, зокрема більшість випадків зафіксовано між серпнем і жовтнем. Результати лабораторних досліджень свідчать про спільне джерело.

Ймовірно, факторами передавання збудника можуть бути томати, але ця гіпотеза потребує подальшого дослідження.

Ризик нових інфекцій зберігається, поки тривають сезонні поставки інфікованої продукції. Нові спалахи, ймовірно, відбуватимуться в наступні сезони, доки не буде ідентифіковано фактор передавання та вжито заходів реагування.

9 листопада 2023 року відбулася телеконференція з координаторами із країн ЄС/ЄЕЗ, Великої Британії та США. Тривають подальші розслідування.

ECDC продовжує стежити за цією подією та вноситиме зібрану інформацію до звітів: <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-and-data/monitoring/weekly-threats-reports>.

Джерело: [European Centre for Disease Prevention and Control \(ECDC\)](https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-and-data/monitoring/weekly-threats-reports).

Щодо подальшого розповсюдження, перекладу або копії змісту звертайтеся за адресою: info@phc.org.ua.